

El frau del fals cooperativisme i la responsabilitat de les administracions públiques

«Donaria com a resultat una diferència a favor de l'administració de més de quatre milions d'euros anuals. Per això cal preguntar-se: ¿com pot ser que durant més de vint anys l'administració de l'estat ha consentit aquest gran frau?» | «Uns pocs s'han enriquit amb el patiment de molts mentre aquestes mateixes administracions i els que van ser elegits en el seu dia pel poble per gestionar-les han fet poc o res per evitar-ho»

Manifestació de treballadors de Le Porc Gourmet a Vic, el 16 de juny passat | Marco S. Noferini

Treballa des de fa anys a per a l'administració general de l'estat, la qual cosa no vol dir que comparteixi la forma i els criteris amb els que treballa, i molt menys normes i legislació.

No m'agrada la negació de serveis presencials, al darrere de la qual massa vegades hi ha la privatització de serveis o l'amortització de llocs de treball, ja que la principal obligació de tota administració pública és la de donar servei, el millor servei, a la ciutadania. Per això l'ús de mitjans telemàtics per interactuar amb l'administració hauria de ser sempre un dret i no una obligació, com passa actualment.

Un exemple molt clar d'aquesta desatenció presencial la tenim en qualsevol tràmit d'autònoms (altes, baixes, canvis de domiciliacions, notificacions, etc) i fins i tot en tràmits tan simples com l'obtenció d'una vida laboral o del nostre número d'afiliació.

Quan a un o una jove se li ofereix la seva primera feina i no té número d'afiliació i va a una oficina de la Tresoreria General de la Seguretat Social es troba amb l'obligació de fer-se un certificat digital i gestionar l'obtenció del seu número d'afiliació de manera personal i telemàtica. Això li acaba donant més feina a l'administració que si ho haguessin gestionat en les seves pròpies

oficines. I amb la incongruència que a la carta de serveis que ofereix la pròpia TGSS, i que està a disposició del públic, s'informa que aquest tràmit es pot fer de forma presencial.

Però això que acabo d'explicar no deixa de ser en part anecdòtic si ho comparem amb la forma que des del mateix organisme es tracten i treballen temes de més importància (gestió de reclamacions, deutors, lluita contra el frau).

Ja fa uns quants anys que vinc denunciant el frau del fals cooperativisme en el sector carni. Un frau que, al marge de repercutir en perjudici dels drets de milers de treballadors i treballadores, suposa una milionària merma en la recaptació de la Seguretat Social. Milions d'euros que es perden pel camí per la notable diferència que suposa cotitzar en el règim d'autònoms (29,90% de la base mínima en la majoria de casos) a fer-ho en el règim general respectant les taules salarials previstes en els diferents convenis. Perquè ens puguem fer una idea sobre les elevades xifres d'aquest frau que millor que fer servir un exemple.

Segons els càlculs fets sobre l'escorxador Le Porc Gourmet, amb prop de mil treballadors externs a través de les esmentades falses cooperatives, la diferència de cotització entre el règim general (quota patronal + quota obrera) -agafant com a referència les bases de cotització resultants d'aplicar els salaris mínims establerts en el conveni carni- a la feta en el règim d'autònoms en base mínima (932,70?) donaria com a resultat una diferència a favor de l'administració de més de quatre milions d'euros anuals. Per això cal preguntar-se: ¿com pot ser que durant més de vint anys l'administració de l'estat ha consentit aquest gran frau?

Ja fa més de dos anys que la plataforma Càrnies en Lluita va començar la seva lluita contra la precarietat laboral, l'externalització i el frau del fals cooperativisme que s'estava donant en el sector carni, intentant durant aquest temps que com a mínim es comencessin a respectar i complir els canvis introduïts el 28 de març de 2017 pel Parlament de Catalunya en la «Llei catalana de cooperatives». I és que són moltes les cooperatives que l'estan incomplint i s'està fent poc per obligar al seu compliment. Segons les esmentades modificacions de la Llei, les condicions laborals dels treballadors d'aquestes cooperatives haurien de ser les mateixes que les previstes en els convenis col·lectius del sector on presten el seu servei.

I va ser aquesta lluita de molts i moltes dels treballadors i treballadores del macroescorxador Le Porc Gourmet, externalitzats a través de dues cooperatives (Clavial i TAIC), el que va motivar que l'empresa decidís anar rescindint els contractes que els unia amb aquestes cooperatives. I fruit d'aquestes rescissions contractuals es va iniciar una campanya de pressions als treballadors perquè, en el cas dels que estaven treballant a TAIC, acceptessin el seu trasllat a una nova cooperativa (Auga) amb seu a Galícia, potser per intentar burlar la Llei catalana, la qual cosa no van acceptar prop de 80 treballadors i treballadores.

La no acceptació per part d'aquestes treballadores del seu trasllat (baixa i alta) a una nova cooperativa, o dit d'una altra manera, «la no acceptació del xantatge plantejat per la pròpia empresa», va motivar que TAIC SCCL decidís prescindir d'ells però intentant colar les seves baixes com a cessaments voluntaris sense cap mena d'indemnització, com és habitual en el cas de les baixes de qualsevol cooperativista, a la qual cosa aquests treballadors es van negar, ja que al cap i a la fi després d'anys treballant per a l'escorxador Le Porc Gourmet es consideraven i es consideren part d'aquesta empresa i no una moneda de canvi sotmesa als capricis de la cooperativa de torn.

Això ha portat al final a aquests treballadors i treballadores, a l'espera que la Inspecció de Treball es pronunciï, a estar en un llimb on cooperativa i empresa s'han desentès d'ells, però sense haver perdut la seva condició de treballadors o falsos cooperativistes. Això els representa no tenir cap ingrés i que la cooperativa o empresa no es facin càrrec del pagament de les seves quotes d'autònoms a la Seguretat Social. Ara estan malvivint gràcies a poc menys que la caritat mentre van acumulant un deute amb la Seguretat Social que els està portant a molts d'ells a veure embargats els seus comptes corrents o cotxes, així com en algun cas a perdre el dret a cobrar les

seves baixes per incapacitat temporal per impagament de les seves cotitzacions.

Davant d'aquesta situació s'ha presentat una consulta davant la TGSS perquè com a mínim s'intenti traslladar el deute, i així facilitar el seu cobrament, a la falsa cooperativa TAIC, atesa la seva «responsabilitat civil solidària», però per sorpresa general s'ha informat que qualsevol sol·licitud al respecte seria denegada.

Al final, després del llarg camí recorregut, ens trobem amb un nombre elevat de treballadors en una situació molt complicada i precària, l'administració pressionant a la part més dèbil i amb pocs resultats recaptatoris, i esperant que després de mesos d'inspeccions a l'escorxador Le Porc Gourmet es resolgui d'una vegada l'acta d'infracció de la Inspecció de Treball o aquesta negociació opaca i fantasmagòrica capitanejada pel Departament de Treball de la Generalitat, en la qual ni tan sols hi és present un representant elegit pels treballadors. I és que des de l'esmentat departament de la Generalitat es va permetre a CCOO i UGT arrogar-se aquest paper sense haver-ho sotmès a consulta entre els treballadors i treballadores als quals suposadament estan representant. I sense que hi hagi hagut el mínim contacte previ entre l'assemblea de treballadors i treballadores i ells.

Aquesta és la situació actual en aquest aparentment interminable drama de l'explotació laboral a l'escorxador Le Porc Gourmet i el frau del fals cooperativisme. Espero haver sabut explicar quin ha estat el paper de les administracions públiques, tant estatal com catalana, en aquesta història, on uns pocs s'han enriquit amb el patiment de molts mentre aquestes mateixes administracions i els que van ser elegits en el seu dia pel poble per gestionar-les han fet poc o res per evitar-ho.